

Єгулов Ю.А.,

канд. екон. наук, доцент ОДЕУ,
Україна

Y. Yegupov

PhD Economics, Chair «Economic of
enterprise» Odessa State Economic
University, Ukraine

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЮВИХ
ПОКАЗНИКІВ У ПРОЦЕСІ
ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ
ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА**

**THE ENSURING
OF ACHIEVEMENT OF THE
TARGET'S INDICATORS IN THE
FORMING PROCESS OF THE
ENTERPRISE'S PRODUCTION
PROGRAM**

Обгрунтовано доцільність викорис-
тання механізму коректування витрат
як інструменту досягнення цільових
показників у процесі формування ви-
робничої програми підприємства. За-
пропоновано алгоритм розрахунку
зниження величини постійних і змін-
них витрат, що забезпечує отримання
цільового прибутку і необхідний рівень
надійності операційної діяльності під-
приємства.

The reasonability of usage of the
mechanism of costs' adjustment, as an
instrument in achievement of the target's
indicators in the forming process of the
enterprise's production plan is grounded.
The algorithm of calculating of the fixed
and direct costs quantity's reduction is
suggested, providing the target profit's
earning and the necessary level of
reliability of the enterprise's operating
activities.

Найважливішим етапом формування виробничої програми промислового підприємства (ВПП) є аналіз досягнення цільових показників, склад яких визначається характером задач, що вирішуються в плановому періоді. До найпріоритетніших цільових установок у контексті виробничого планування слід віднести:

- забезпечення цільового прибутку і, в першу чергу, цільового чистого прибутку від операційної діяльності підприємства;
- досягнення необхідного рівня надійності операційної діяльності підприємства.

Обсяг виробництва, що забезпечує досягнення цільового чистого операційного прибутку (ЦЧОП) у натуральному (Vп) і вартісному виразі (РПп), можна розрахувати за формулами (1) і (2) відповідно:

$$V_n = \frac{ПВ + ЦЧОП / (1 - C_{nn})}{Ц - B_{зм}}, \quad (1)$$

$$РПп = \frac{ПВ + ЦЧОП / (1 - C_{nn})}{П_{mn}}, \quad (2)$$

де ПВ — річна сума постійних витрат підприємства; Ц — планова ціна одиниці продукції; Взм — величина змінних витрат з розрахунку на одиницю продукції; Пмп — питома вага маржинального прибутку в ціні одиниці продукції (або питома вага маржинального прибутку в сумі чистого операційного доходу підприємства — при багатомономенклатурному виробництві); Спп — ставка податку на прибуток, яка виражена десятковим дробом.

У тому випадку, коли обсяг виробництва продукції, що планується (V'), нижче обсягу виробництва, що забезпечує досягнення цільового валового операційного прибутку ($Vп$), виникає необхідність у коректуванні витрат підприємства. Починати слід, у першу чергу, з пошуку резервів скорочення постійних витрат, основна частина яких відноситься до накладних витрат.

Необхідне скорочення постійних витрат ($\Delta ВП$), що забезпечує отримання цільового валового операційного прибутку, можна визначити за формулою:

$$\Delta ВП = [V' \times (Ц - Взм) - ЦВОП] - ВП. \quad (3)$$

За відсутності можливостей скорочення постійних витрат на необхідну величину ($\Delta ВП$) слід понизити питомі змінні витрати (на одиницю продукції) на величину, що визначається за формулою:

$$\Delta Взм = Ц - \frac{ВП' + ЦВОП}{V'} - Взм, \quad (4)$$

де $ВП'$ — скоректована сума постійних витрат з урахуванням реалізації виявлених резервів.

Для аналізу надійності операційної діяльності підприємства розраховують ряд показників, включаючи: коефіцієнт надійності операційної діяльності ($Кн$) і запас (резерв) міцності (надійності) операційної діяльності підприємства.

Коефіцієнт надійності операційної діяльності ($Кн$) розраховується як відношення обсягу виробництва продукції, що планується, в натуральному (V') або вартісному ($РП'$) виразі до обсягу беззбитковості в натуральному ($Vб$) або вартісному ($РПб$) виразі:

$$Кн = \frac{V'}{Vб}, \quad (5)$$

$$Кн = \frac{РП'}{РПб}. \quad (6)$$

Для оцінки надійності операційної діяльності виробничих систем на основі розрахованого коефіцієнта розроблені шкали ризику і надійності бізнесу, в яких представлені значення K_n і відповідні їм характеристики надійності бізнесу і рівня ризику.

У тому випадку, коли обсяг виробництва продукції (V'), що планується, нижчий за об'єм виробництва, що забезпечує необхідний рівень надійності операційної діяльності підприємства (V_n), також виникає необхідність у коректуванні постійних і змінних витрат підприємства.

Необхідне скорочення постійних витрат, що забезпечує необхідний рівень надійності операційної діяльності підприємства:

$$\Delta B_{\Pi} = \frac{V' \times (\Pi - B_{зм})}{K'_n} - B_{\Pi}, \quad (7)$$

де K'_n — значення коефіцієнта надійності, відповідне необхідному рівню надійності операційної діяльності підприємства.

Розрахунок необхідного скорочення питомої величини змінних витрат можна здійснити за формулою:

$$\Delta B_{зм} = \frac{K'_n \times B_{\Pi}}{V'} \times B_{зм}. \quad (8)$$

Єрмолаєв П.В.,

здобувач,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Ermolaev P.V.

the researcher of the chair of
economy of enterprises,
Kyiv National Economic University
named after V. Getman, Ukraine

ПАРАМЕТРИЧНИЙ ОПИС ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Представлено параметричний опис економічної безпеки підприємства для побудови її функціонального профілю.

SELF-REACTANCE DESCRIPTION OF ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISE

Self-reactance description of economic security of enterprise is presented for the construction of it functional type.

Традиційні підходи до досліджень економічної безпеки підприємств засновані на окремих розрахунках індикаторів фінансової стабільності. Проте економічна безпека підприємства має свою складну внутрішню функціональну будову і крім фінансо-